

בבא קמא י:ח – בבא מציעא א:א

פרק י – משנה ח

הגויב טלה מן העדר והחזירו, ומת או נגנב, חייב באחריותו.
לא ידעו בעלים לא בגנבתו ולא בחזירתו, ומנו את הצאן ושלמה היא,
פטור:

פרק י – משנה ט

אין לוקחין מן הרועים צמר וחלב וגדיים, ולא משומרי פרות עצים
ופרות. אבל לוקחין מן הנשים כלי (צמר ביהודה, וכלי) פשתן בגליל,
ועגלים בשרון. וכלן שאמרו להטמין, אסור.
ולוקחין ביצים ותרגולים מכל מקום:

פרק י – משנה י

מוכין שהכובס מוציא, הרי אלו שלו. ושהסורק מוציא, הרי אלו של
בעל הבית. הכובס נוטל שלשה חוטין והן שלו.
יתר מכון, הרי אלו של בעל הבית. אם היה השחור על גבי הלבן, נוטל
את הכל והן שלו. החיט ששיר מן החוט כדי לתפור בו, ומטלית שהיא
שלש על שלש, הרי אלו של בעל הבית.
מה שהחרש מוציא במעצד, הרי אלו שלו, ובבשיל, של בעל הבית.
ואם היה עושה אצל בעל הבית, אף הנסרת של בעל הבית:

הדרן עלך מסכת בבא קמא – מוזל טוב

מסכת בבא מציעא

פרק א – משנה א

שנים או חזין בטלית, זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה,
זה אומר כלה שלי וזה אומר כלה שלי, זה ישבע שאין לו בה פחות
מחציה, וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה, ויחלקו. זה אומר כלה

שְׁלִי וְזֶה אוֹמֵר חֲצִיָּה שְׁלִי, הָאוֹמֵר כֻּלָּה שְׁלִי, יִשְׁבַּע שְׁאִין לוֹ בָּה פְּחוֹת
מִשְׁלֶשֶׁה חֲלָקִים, וְהָאוֹמֵר חֲצִיָּה שְׁלִי, יִשְׁבַּע שְׁאִין לוֹ בָּה פְּחוֹת מִרְבִּיעַ.
זֶה נוֹטֵל שְׁלֶשֶׁה חֲלָקִים, וְזֶה נוֹטֵל רְבִיעַ:

מסכת בבא קמא Has been kindly sponsored by the Adler Family:

לרפואה שלימה למרים קיילה בת לאה

If you would like to sponsor our program, please be in touch or visit

www.time4torah.org/dedication

Visit www.time4torah.org to sign up for free!

Time4Torah is a member of the JFT family of organisations

בבא מציעא א:ב – א:ה

פרק א – משנה ב

היו שנים רוכבין על גבי בהמה, או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג,
זה אומר כלה שלי, וזה אומר כלה שלי, זה ישבע שאין לו בה פחות
מחציה, וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה, ויחלקו.
בזמן שהם מודים או שיש להן עדים, חולקים בלא שבועה:

פרק א – משנה ג

היה רוכב על גבי בהמה וראה את המציאה, ואמר לחברו תנה לי, נטלה
ואמר אני זכיתי בה, זכה בה.
אם משנתנה לו אמר אני זכיתי בה תחלה, לא אמר כלום:

פרק א – משנה ד

ראה את המציאה ונפל עליה, ובא אחר והחזיק בה, זה שהחזיק בה זכה
בה. ראה אותו רצין אחר מציאה, אחר צבי שבור, אחר גוזלות שלא
פרחו, ואמר זכתה לי שדי, זכתה לו.
היה צבי רץ כדרך, או שהיו גוזלות מפריחין, ואמר זכתה לי שדי, לא
אמר כלום:

פרק א – משנה ה

מציאת בנו ובתו הקטנים, מציאת עבדו ושפחתו הכנענים, מציאת
אשתו, הרי אלו שלו.
מציאת בנו ובתו הגדולים, מציאת עבדו ושפחתו העברים, מציאת
אשתו שגרשה, אף על פי שלא נתן כתבתה, הרי אלו שלהן:

בבא מציעא א: – ב:א

פרק א – משנה ו

מִצָּא שְׁטָרֵי חוֹב, אִם יֵשׁ בָּהֶן אַחֲרֵיּוֹת נִכְסִים, לֹא יִחְזִיר, שְׁבִית דִּין
נִפְרָעִין מֵהוּ, אִין בָּהֶן אַחֲרֵיּוֹת נִכְסִים, יִחְזִיר, שְׁאִין בֵּית דִּין נִפְרָעִין מֵהוּ,
דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, בֵּין כֶּד וּבֵין כֶּד לֹא יִחְזִיר, מִפְּנֵי שְׁבִית דִּין נִפְרָעִין מֵהוּ:

פרק א – משנה ז

מִצָּא גִטֵּי נָשִׁים, וְשִׁחְרוּרֵי עֲבָדִים, דִּיתִיקִי, מִתְּנָה וְשׁוֹבְרִים, הָרִי זֶה לֹא
יִחְזִיר, שְׁאֵנִי אוֹמֵר כְּתוּבִים הֵיוּ וְנִמְלֵךְ עֲלֵיהֶם שְׁלֹא לִתְנֶם:

פרק א – משנה ח

מִצָּא אֲגָרוֹת שׁוֹם וְאֲגָרוֹת מְזוֹן, שְׁטָרֵי חֲלִיצָה וּמֵאוּנִין, וְשְׁטָרֵי בְרוּרִין, וְכָל
מַעֲשֵׂה בֵּית דִּין, הָרִי זֶה יִחְזִיר.
מִצָּא בַּחֲפִיסָה אוֹ בְּדִלְסָקְמָא, תִּכְרִיךְ שֶׁל שְׁטָרוֹת, אוֹ אֲגָדָה שֶׁל שְׁטָרוֹת,
הָרִי זֶה יִחְזִיר. וְכִמָּה אֲגָדָה שֶׁל שְׁטָרוֹת. שְׁלֹשָׁה קְשׁוּרִין זֶה בָּזָה.
רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אֶחָד הַלֵּוֹה מְשֻׁלָּשָׁה, יִחְזִיר לַלֵּוֹה, שְׁלֹשָׁה
הַלּוּין מֵאֶחָד, יִחְזִיר לַמְּלֹוּה.
מִצָּא שְׁטָר בֵּין שְׁטָרוֹתָיו וְאִינוּ יוֹדֵעַ מָה טִיבוֹ, יֵהָא מְנַח עַד שְׁיָבוֹא
אֵלָיָהּ. אִם יֵשׁ עִמָּהּ סִמְפוֹנוֹת, יַעֲשֶׂה מָה שֶׁבִּסְמְפוֹנוֹת:

פרק ב – משנה א

אֵלוּ מִצִּיאוֹת שְׁלוֹ, וְאֵלוּ חֵיב לְהִכְרִיז. אֵלוּ מִצִּיאוֹת שְׁלוֹ, מִצָּא פְרוֹת
מִפְזָרִין, מַעוֹת מִפְזָרוֹת, כְּרִיכוֹת בְּרִשׁוֹת הָרִבִּים, וְעִגּוּלֵי דְבִלָּה, כְּכָרוֹת שֶׁל
נִחְתוֹם, מִחְרוּזוֹת שֶׁל דָּגִים, וְחִתִּיכוֹת שֶׁל בָּשָׂר, וְגִזֵּי צִמְרֵי הַבָּאוֹת
מִמִּדְיָנָתָן, וְאֵנִיצֵי פִשְׁתָּן, וְלִשְׁוֹנוֹת שֶׁל אֲרָגְמוֹן, הָרִי אֵלוּ שְׁלוֹ,
דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל שֵׁישׁ בּוֹ שְׁנוֹי, חֵיב לְהִכְרִיז.
כִּי־צֵד. מִצָּא עִגּוּל וּבִתּוּכוֹ חֶרֶס, כֶּכֶר וּבִתּוּכוֹ מַעוֹת.
רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֱלֶעָזָר אוֹמֵר, כָּל כְּלִי אֲנָפוֹרִיא אִינוּ חֵיב לְהִכְרִיז:

בבא מציעא ב:ב – ב:ה

פרק ב – משנה ב

וְאֵלּוּ חֵיב לְהַכְרִיז, מִצָּא פְרוֹת בְּכָלִי אוֹ כָּלִי כְּמוֹת שֶׁהוּא, מְעוֹת בְּכִיס אוֹ כִּיס כְּמוֹת שֶׁהוּא, צְבוּרֵי פְרוֹת, צְבוּרֵי מְעוֹת, שְׁלֵשָׁה מְטַבְּעוֹת זֶה עַל גֵּב זֶה, כְּרִיכוֹת בְּרִשּׁוֹת הַיָּחִיד, וְכִכְרוֹת שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, וְגַזִּי צֶמֶר הַלְקוּחוֹת מִבֵּית הָאָמֶן, כַּדִּי יֵין וְכַדִּי שֶׁמֶן, הָרִי אֵלּוּ חֵיב לְהַכְרִיז:

פרק ב – משנה ג

מִצָּא אַחֵר הַגֶּפֶה אוֹ אַחֵר הַגָּדֵר גּוֹזְלוֹת מִקְשָׁרִין, אוֹ בְּשִׁבְלִין שֶׁבִשְׁדוֹת, הָרִי זֶה לֹא יָגַע בָּהֶן. מִצָּא כָּלִי בְּאַשְׁפָּה, אִם מִכְסָּה, לֹא יָגַע בּוֹ, אִם מִגְלָה, נוֹטֵל וּמִכְרִיז. מִצָּא בַּגָּל אוֹ בְּכֶתֶל יָשׁוּן, הָרִי אֵלּוּ שָׁלוּ. מִצָּא בְּכֶתֶל חֲדָשׁ, מִחְצִיו וְלַחוּץ, שָׁלוּ, מִחְצִיו וּלְפָנִים, שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת. אִם הָיָה מְשִׁפִּירוֹ לְאַחֲרִים, אֶפְלוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת הָרִי אֵלּוּ שָׁלוּ:

פרק ב – משנה ד

מִצָּא בַּחֲנוּת, הָרִי אֵלּוּ שָׁלוּ. בֵּין הַתְּבָה וְלַחֲנוּנִי, שֶׁל חֲנוּנִי. לְפָנֵי שְׁלֶחָנִי, הָרִי אֵלּוּ שָׁלוּ. בֵּין הַכֶּסֶּא וְלִשְׁלֶחָנִי, הָרִי אֵלּוּ לִשְׁלֶחָנִי. הַלּוֹקֵחַ פְּרוֹת מִחֲבֵירוֹ אוֹ שֶׁשָּׁלַח לוֹ חֲבֵירוֹ פְּרוֹת, וּמִצָּא בָּהֶן מְעוֹת, הָרִי אֵלּוּ שָׁלוּ. אִם הָיוּ צְרוּרִין, נוֹטֵל וּמִכְרִיז:

פרק ב – משנה ה

אִף הַשְּׁמָלָה הַיְתָה בְּכָלֵל כָּל אֵלֶּה. לָמָּה יֵצְאָתָּ. לְהַקִּישׁ אֵלֶיָּה, לוֹמַר לָךְ, מָה שְּׁמָלָה מִיִּחְדָּת שֵׁשׁ בָּהּ סִימָנִים וְיֵשׁ לָהּ תוֹבָעִים, אִף כָּל דָּבָר שֵׁשׁ בּוֹ סִימָנִים וְיֵשׁ לוֹ תוֹבָעִים חֵיב לְהַכְרִיז:

בבא מציעא ב:ו – ב:ט

פרק ב – משנה ו

ועד מתי חייב להכריז. עד כדי שידעו בו שכניו, דברי רבי מאיר.
רבי יהודה אומר, שלש רגלים, ואחר הרגל האחרון שבעה ימים, כדי שילך
לביתו שלשה ויחזור שלשה ויכריז יום אחד:

פרק ב – משנה ז

אמר את האבדה ולא אמר סימניה, לא יתן לו. והרמאי אף על פי שאמר
סימניה, לא יתן לו, שנאמר (דברים כב) עד דרש אחיד אותו, עד שתדרש
את אחיד אם רמאי הוא אם אינו רמאי.
כל דבר שעושה ואוכל, יעשה ויאכל. ודבר שאין עושה ואוכל, ימכר,
שנאמר (שם) והשבתו לו, ראה היאך תשיבנו לו. מה יהא בדמים.
רבי טרפון אומר, ישתמש בהו, לפיכך אם אבדו חייב באחריותו.
רבי עקיבא אומר, לא ישתמש בהו, לפיכך אם אבדו אינו חייב באחריותו:

פרק ב – משנה ח

מצא ספרים. קורא בהן אחת לשלשים יום. ואם אינו יודע לקרות. גוללן.
אבל לא ילמוד בהן בתחלה. ולא יקרא אחר עמו. מצא כסות. מנערה
אחת לשלשים יום. ושוטחה לצרכה. אבל לא לכבודו. כלי כסף וכלי
נחשת. משתמש בהן לצרכן. אבל לא לשוחקו. כלי זהב וכלי זכוכית, לא
יגע בהן עד שיבא אליהו. מצא שק או קפה. וכל דבר שאין דרכו לטול.
הרי זה לא טול:

פרק ב – משנה ט

איזו היא אבדה, מצא חמור או פרה רועין בדרך, אין זו אבדה.
חמור וכליו הפוכין, פרה רצה בין הפרמים, הרי זו אבדה.
החזירה וברחה, החזירה וברחה, אפילו ארבעה וחמשה פעמים, חייב
להחזירה, שנאמר (דברים כב) השב תשיבם.

הָיָה בָטֵל מִסָּלַע, לֹא יֵאמָר לוֹ תֵּן לִי סָלַע, אֲלֹא נֹתֵן לוֹ שֶׁכָּרוּ כְּפֹעֵל בָּטֵל.
אִם יֵשׁ שֵׁם בֵּית דִּין, מִתְּנָה בִּפְנֵי בֵּית דִּין. אִם אֵין שֵׁם בֵּית דִּין, בִּפְנֵי מִי
יִתְּנָה, שְׁלוֹ קוֹדֵם:

בבא מציעא ב"י – ג:ב

פרק ב – משנה י

מִצָּאָה בְּרֶפֶת אֵינוֹ חַיֵּב בָּהּ. בְּרִשּׁוֹת הָרַבִּים חַיֵּב בָּהּ. וְאִם הִיְתָה בֵּית הַקְּבֵרוֹת לֹא יִטְמָא לָהּ. אִם אָמַר לוֹ אָבִיו, הִטְמָא, אוֹ שָׁאֵמַר לוֹ אֶל תַּחֲזִיר, לֹא יִשְׁמַע לוֹ.

פֶּרֶק וְטָעוֹן, פֶּרֶק וְטָעוֹן, אֶפִּילוֹ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה פְּעָמִים, חַיֵּב שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כג) עֹזֵב תַּעֲזֹב. הֵלֶךְ וַיָּשֶׁב לוֹ וְאָמַר הוּאִיל וְעַלִּיד מִצְוָה, אִם רְצוֹנָךְ לִפְרוֹק פְּרוֹק, פָּטוֹר, שֶׁנֶּאֱמַר, עָמּוּ.

אִם הָיָה זָקֵן אוֹ חוֹלָה, חַיֵּב. מִצְוָה מִן הַתּוֹרָה לִפְרוֹק, אָבֵל לֹא לִטָּעוֹן. **רַבִּי שְׁמַעוֹן** אֹמֵר, אִף לִטָּעוֹן. **רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי** אֹמֵר אִם הָיָה עָלָיו יָתֵר עַל מִשְׁאוֹ, אֵין זָקוּק לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, תַּחַת מִשְׁאוֹ. מִשְׁאוֹי שִׁיכּוֹל לַעֲמוֹד בּוֹ:

פרק ב – משנה יא

אֲבִדְתוֹ וְאֲבִדְתָּ אָבִיו, אֲבִדְתוֹ קוֹדֶמֶת. אֲבִדְתוֹ וְאֲבִדְתָּ רַבּוֹ, שְׁלוֹ קוֹדֶמֶת. אֲבִדְתָּ אָבִיו וְאֲבִדְתָּ רַבּוֹ, שְׁלֵ רַבּוֹ קוֹדֶמֶת, שְׁאֲבִיו הֵבִיאוֹ לְעוֹלָם הַזֶּה. וְרַבּוֹ שְׁלֵמָדוֹ חֲכָמָה מֵבִיאוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְאִם אָבִיו חָכֵם (שֶׁקוֹל כְּנֶגֶד רַבּוֹ) שְׁלֵ אָבִיו קוֹדֶמֶת. הָיָה אָבִיו וְרַבּוֹ נוֹשְׂאִין מִשְׁאוֹי. מְנִיחַ אֶת שְׁלֵ רַבּוֹ. וְאַחֲרַי כֶּךָ מְנִיחַ אֶת שְׁלֵ אָבִיו. הָיָה אָבִיו וְרַבּוֹ בְּבֵית הַשְּׂבִי. פּוֹדֶה אֶת רַבּוֹ. וְאַחֲרַי כֶּךָ פּוֹדֶה אֶת אָבִיו. וְאִם הָיָה אָבִיו חָכֵם. פּוֹדֶה אֶת אָבִיו, וְאַחֲרַי כֶּךָ פּוֹדֶה אֶת רַבּוֹ:

פרק ג – משנה א

הַמִּפְקִיד אֶצֶל חֲבִירוֹ בְּהֵמָה אוֹ כְּלִים, וְנִגְנְבוּ אוֹ שֶׁאֲבָדוּ, שְׁלֵם וְלֹא רָצָה לְשַׁבַּע, שֶׁהָרִי אָמְרוּ שׁוֹמֵר חָנָם נִשְׁבַּע וַיּוֹצֵא, נִמְצָא הַגָּנֵב, מִשְׁלֵם תְּשְׁלוּמֵי כָּפֹל. טֶבַח וּמִכָּר, מִשְׁלֵם תְּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. לְמִי מִשְׁלֵם לְמִי שֶׁהִפְקִדוֹן אֶצְלוֹ. נִשְׁבַּע וְלֹא רָצָה לְשַׁבַּע, נִמְצָא הַגָּנֵב, מִשְׁלֵם תְּשְׁלוּמֵי כָּפֹל. טֶבַח וּמִכָּר, מִשְׁלֵם תְּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. לְמִי מִשְׁלֵם, לְבַעַל הַפְּקִדוֹן:

פרק ג – משנה ב

הַשּׁוֹכֵר פָּרָה מִחֲבֵרוֹ וְהִשְׁאִילָהּ לְאַחֵר וּמָתָה כְּדֶרֶכָּה יִשְׁבַּע הַשּׁוֹכֵר שְׂמִתָּה
כְּדֶרֶכָּה וְהִשְׁוֹאֵל יִשְׁלַם לַשּׁוֹכֵר.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי כִּי צָד הָלָה עוֹשֶׂה סְחוּרָה בְּפִרְתּוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ.
אֵלָּא תַּחֲזֹר פָּרָה לְבָעָלִים:

בבא מציעא ג:ג – ג:ו

פרק ג – מנשה ג

אָמַר לְשָׁנִים, גְּזַלְתִּי לְאֶחָד מִכֶּם מִנָּה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִיזָה מִכֶּם, אוֹ, אָבִיו שֶׁל
אֶחָד מִכֶּם הִפְקִיד לִי מִנָּה, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִיזָה הוּא, נוֹתֵן לָזֶה מִנָּה וְלָזֶה מִנָּה,
שֶׁהוּדָה מִפִּי עֲצָמוֹ:

פרק ג – מנשה ד

שָׁנִים שֶׁהִפְקִידוּ אֶצֶל אֶחָד, זֶה מִנָּה וְזֶה מִנָּה, זֶה אוֹמֵר שְׁלִי מִנָּה
וְזֶה אוֹמֵר שְׁלִי מִנָּה, נוֹתֵן לָזֶה מִנָּה וְלָזֶה מִנָּה, וְהַשָּׂאָר יֵהָא מִנָּח עַד
שִׁיבָא אֵלֶיהּ.
אָמַר **רַבִּי יוֹסִי**, אִם כֵּן מָה הִפְסִיד הָרַמָּאִי. אֵלֶּא הַכֹּל יֵהָא מִנָּח עַד שִׁיבָא
אֵלֶיהּ:

פרק ג – מנשה ה

וְכֵן שְׁנֵי כָלִים, אֶחָד יָפָה מִנָּה וְאֶחָד יָפָה אֶלֶף זוּז, זֶה אוֹמֵר יָפָה שְׁלִי וְזֶה
אוֹמֵר יָפָה שְׁלִי, נוֹתֵן אֶת הַקָּטָן לְאֶחָד מֵהֶן, וּמִתּוֹךְ הַגָּדוֹל נוֹתֵן דְּמֵי קָטָן
לְשֵׁנִי, וְהַשָּׂאָר יֵהָא מִנָּח עַד שִׁיבָא אֵלֶיהּ.
אָמַר **רַבִּי יוֹסִי**, אִם כֵּן מָה הִפְסִיד הָרַמָּאִי. אֵלֶּא הַכֹּל יֵהָא מִנָּח עַד שִׁיבָא
אֵלֶיהּ:

פרק ג – מנשה ו

הַמִּפְקִיד פְּרוֹת אֶצֶל חֲבֵירוֹ, אֶפְלוּ הֵן אֲבוּדִין לֹא יִגַע בָּהֶן.
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, מוֹכְרֵן בְּפָנֵי בֵּית דִּין, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמֹשֵׁב
אֲבֵדָה לְבָעָלִים:

בבא מציעא ג:ז – ג:י

פרק ג – משנה ז

המפקיד פרות אצל חברו, הרי זה יוציא לו חסרונות. לחטין ולארז, תשעה חצאי קבין לכור, לשערין ולדחון, תשעה קבין לכור, לבסמין ולזרע פשתן, שלש סאין לכור. הכל לפי המדה, הכל לפי הזמן. אמר רבי יוחנן בן נורי, וכי מה אכפת להן לעכברין, והלא אוכלות בין מהרבה ובין מקמעה. אלא אינו מוציא לו חסרונות אלא לכור אחד בלבד. רבי יהודה אומר, אם היתה מדה מרבה, אינו מוציא לו חסרונות, מפני שמותירות:

פרק ג – משנה ח

יוציא לו שתות לין. רבי יהודה אומר, חמש. יוציא לו שלשת לגין שמו למאה, לג ומחצה שמרים, לג ומחצה בלע. אם היה שמו מזקק, אינו מוציא לו שמרים. אם היו קנקנים ישנים, אינו מוציא לו בלע. רבי יהודה אומר, אף המוכר שמו מזקק לחברו כל ימות השנה, הרי זה מקבל עליו לג ומחצה שמרים למאה:

פרק ג – משנה ט

המפקיד חבית אצל חברו, ולא יחדו לה הבעלים מקום, וטלטלה ונשברה, אם מתוך ידו נשברה, לצרכו, חיב, לצרכה, פטור. אם משהניחה נשברה, בין לצרכו בין לצרכה, פטור. יחדו לה הבעלים מקום, וטלטלה ונשברה, בין מתוך ידו ובין משהניחה, לצרכו, חיב, לצרכה, פטור:

פרק ג – משנה י

המפקיד מעות אצל חברו, צררו והפשילו לאחוריו, או שמסרו לבנו ולבתו הקטנים, ונעל בפניהם שלא כראוי, חיב, שלא שמר כדרך השומרים. ואם שמר כדרך השומרים, פטור:

בבא מציעא ג:יא – ד:ב

פרק ג – משנה יא

המפקיד מעות אצל שלחני, אם צוררין, לא ישתמש בהם, לפיכך אם אבדו אינו חייב באחריותו, מתרין, ישתמש בהן, לפיכך אם אבדו חייב באחריותו. אצל בעל הבית, בין צוררין ובין מתרין לא ישתמש בהן, לפיכך אם אבדו אינו חייב באחריותו. חנוני כבעל הבית, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, חנוני כשלחני:

פרק ג – משנה יב

השולח יד בפקדון, בית שמאי אומרים, ילקה בחסר וביתר. ובית הלל אומרים, כשעת הוצאה. רבי עקיבא אומר, כשעת התביעה. החושב לשלוח יד בפקדון, בית שמאי אומרים, חייב. ובית הלל אומרים, אינו חייב עד שישלח בו יד, שנאמר (שמות כב) אם לא שלח ידו במלאכת רעהו. כיצד. הטה את החבית ונטל הימנה רביעית, ונשברה, אינו משלם אלא רביעית. הגביהה ונטל הימנה רביעית, ונשברה, משלם דמי כלה:

פרק ד – משנה א

הזהב קונה את הפסף, והפסף אינו קונה את הזהב. הנחשת קונה את הפסף, והפסף אינו קונה את הנחשת. מעות הרעות קונות את היפות, והיפות אינן קונות את הרעות. אסימון קונה את המטבע, והמטבע אינו קונה את אסימון. מטלטלין קונים את המטבע, והמטבע אינו קונה את המטלטלין. זה הכלל, כל המטלטלין קונין זה את זה:

פרק ד – משנה ב

כִּיצַד, מִשֶּׁךְ הַיָּמִינוּ פְּרוֹת וְלֹא נָתַן לוֹ מַעוֹת, אֵינּוּ יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ.
נָתַן לוֹ מַעוֹת וְלֹא מִשֶּׁךְ הַיָּמִינוּ פְּרוֹת, יָכוֹל לַחְזֹר בּוֹ. אֲבָל אָמְרוּ, מִי שֶׁפָּרַע
מֵאֲנָשֵׁי דוֹר הַמִּבּוֹל וּמִדּוֹר הַפְּלָגָה, הוּא עֲתִיד לְהַפְרֹעַ מִמֵּי שְׂאִינּוּ עוֹמֵד
בְּדַבּוּרוֹ. **רַבִּי שְׁמַעוֹן** אֹמֵר, כָּל שֶׁהִפְסֹף בִּידּוֹ, יָדוֹ עַל הָעֲלִיוֹנָה:

בבא מציעא ד:ג – ד:ו

פרק ד – משנה ג

האונא, ארבעה כסף מעשרים וארבעה כסף לסלע, שתות למקח.
עד מתי מתר להחזיר. עד כדי שיראה לתגר או לקרובו.
הורה **רבי טרפון** בלוד, האונא שמנה כסף לסלע, שליש למקח, ושמוחו
תגרי לוד. אמר להם, כל היום מתר להחזיר.
אמרו לו, יניח לנו **רבי טרפון** במקומנו, וחזרו לדברי **חכמים**:

פרק ד – משנה ד

אחד הלוקח ואחד המוכר, יש להן אונא. כשם שאונא להדיוט, כך
אונא לתגר. **רבי יהודה** אומר, אין אונא לתגר.
מי שהטל עליו, ידו על העליונה, רצה, אומר תן לי מעותי, או תן לי מה
שאוניתני:

פרק ד – משנה ה

כמה תהא הסלע חסרה ולא יהא בה אונא. **רבי מאיר** אומר, ארבעה
אסרין, אסר לדינר.
רבי יהודה אומר, ארבעה פנדינות, פנדיון לדינר.
רבי שמעון אומר, שמנה פנדינות, שני פנדינות לדינר:

פרק ד – משנה ו

עד מתי מתר להחזיר, בכרכים, עד כדי שיראה לשלחני, ובכפרים, עד
ערי שבתות. אם היה מכירה, אפלו לאחר שנים עשר חדש מקבלה
הימנו, ואין לו עליו אלא תרעמת.
ונתנה למעשר שני ואינו חושש, שאינו אלא נפש רעה:

בבא מציעא ד:ז – ד:י

פרק ד – משנה ז

האונא ארבעה כסף, והטענה שתי כסף, וההודאה שוה פרוטה.
חמש פרוטות הן. ההודאה שוה פרוטה, והאשה מתקדשת בשוה פרוטה,
והנהנה בשוה פרוטה מן ההקדש מעל, והמוצא שוה פרוטה חייב להכריז,
והגוזל את חברו שוה פרוטה ונשבע לו, יוליכנו אחריו אפלו למדי:

פרק ד – משנה ח

חמשה חמשין הן. האוכל תרומה, ותרומת מעשר, ותרומת מעשר של
דמאי, והחלה, והבכורים מוסיף חמש. והפודה נטע רבעי ומעשר שני
שלו, מוסיף חמש. הפודה את הקדשו, מוסיף חמש.
הנהנה בשוה פרוטה מן ההקדש, מוסיף חמש. והגוזל את חברו שוה
פרוטה ונשבע לו, מוסיף חמש:

פרק ד – משנה ט

אלו דברים שאין להם אונאה. העבדים, והשטרות, והקרקעות,
וההקדשות. אין להן לא תשלומי כפל ולא תשלומי ארבעה וחמשה,
שומר חנם אינו נשבע, ונושא שכר אינו משלם.
רבי שמעון אומר, קדשים שהוא חייב באחריותו, יש להן אונאה, ושאינו
חייב באחריותו, אין להן אונאה.
רבי יהודה אומר, אף המוכר ספר תורה, בהמה ומרגלית, אין להם אונאה.
אמרו לו, לא אמרו אלא את אלו:

פרק ד – משנה י

כשם שאונאה במקח וממכר, כך אונאה בדברים. לא יאמר לו בכמה
חפץ זה, והוא אינו רוצה לקח. אם היה בעל תשובה, לא יאמר לו זכר
מעשיך הראשונים.
אם הוא בן גרים, לא יאמר לו זכר מעשה אבותיך, שנאמר
(שמות כב) וגר לא תונה ולא תלחצנו:

בבא מציעא ד:יא – ה:ב

פרק ד – משנה יא

אין מערבין פרות בפרות, אפלו חדשים בחדשים, ואין צריך לומר חדשים בישנים. באמת, ביין התירו לערב קשה ברך, מפני שהוא משביחו.
אין מערבין שמרי יין ביין, אבל נותן לו את שמריו.
מי שנתערב מים ביינו, לא ימכרנו בחנות אלא אם כן הודיעו, ולא לתגר אף על פי שהודיעו, שאינו אלא לרמות בו.
מקום שנהגו להטיל מים ביין, יטילו:

פרק ד – משנה יא

התגר נוטל מחמש גרנות ונותן לתוך מגורה אחת. מחמש גתות, ונותן לתוך פטם אחד. ובלבד שלא יהא מתכוון לערב.
רבי יהודה אומר, לא יחלק החנוני קליות ואגוזין לתינוקות, מפני שהוא מרגילן לבא אצלו. **וחכמים** מתירין. ולא יפחת את השער.
וחכמים אומרים, זכור לטוב.
לא יבר את הגריסין, דברי **אבא שאול**. **וחכמים** מתירין.
ומוזדים שלא יבר מעל פי מגורה, שאינו אלא כגונב את העין.
אין מפרכסין לא את האדם ולא את הבהמה ולא את הפלים:

פרק ה – משנה א

איזהו נשך ואיזהו תרבית. איזהו נשך. המלוה סלע בחמשה דינרין, סאתים חטין בשלש, מפני שהוא נושך.
ואיזהו תרבית, המרבה בפרות. כיצד. לקח הימנו חטין בדינר זהב הכור, וכן השער, עמדו חטין בשלשים דינרין, אמר לו תן לי חטי, שאני רוצה למכרו ולקח בהן יין. אמר לו הרי חטיך עשויות עלי בשלשים, והרי לך אצלי בהן יין, ויין אין לו:

פרק ה – משנה ב

הַמְלוּהָ אֶת חֲבֵרוֹ, לֹא יִדּוֹר בַּחֲצֵרוֹ חָנָם, וְלֹא יִשְׁכַּר מִמֶּנּוּ בַּפָּחוֹת, מִפְּנֵי
שֶׁהוּא רַבִּית. מִרְבִּין עַל הַשָּׂכָר, וְאִין מִרְבִּין עַל הַמָּכָר.
כִּיצַד. הַשָּׂכִיר לוֹ אֶת חֲצֵרוֹ, וְאָמַר לוֹ, אִם מַעֲכָשִׁיו אֶתָּה נוֹתֵן לִי, הֲרִי הוּא
לִּי בְּעֶשֶׂר סָלְעִים לְשָׁנָה, וְאִם שֶׁל חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ, בְּסָלַע לְחֹדֶשׁ, מִתָּר.
מָכַר לוֹ אֶת שְׂדֵהוּ, וְאָמַר לוֹ, אִם מַעֲכָשִׁיו אֶתָּה נוֹתֵן לִי, הֲרִי הִיא שְׁלֹךְ
בְּאַלֵּף זָז, אִם לִגְרוֹ, בְּשָׁנִים עֶשֶׂר מָנָה, אָסוּר:

בבא מציעא ה:ג – ה:ו

פרק ה – משנה ג

מכר לו את השדה, ונתן לו מקצת דמים, ואמר לו אימתי שתראה הבא מעות וטל את שלך, אסור.
הללוהו על שדהו, ואמר לו, אם אי אתה נותן לי מכאן ועד שלש שנים הרי היא שלי, הרי היא שלו.
וכך היה ב**יתוס בן זונין** עושה על פי **חכמים**:

פרק ה – משנה ד

אין מושיבין חנוני למחצית שכר, ולא יתן מעות לקח בהן פרות למחצית שכר, אלא אם כן נותן לו שכרו כפועל.
אין מושיבין תרנגולין למחציה, ואין שמין עגלין וסיחין למחציה, אלא אם כן נותן לו שכר עמלו ומזונו.
אבל מקבלין עגלין וסיחין למחציה, ומגדלין אותן עד שיהיו משלשין. וחמור, עד שתהא טוענת:

פרק ה – משנה ה

שמין פרה וחמור וכל דבר שהוא עושה ואוכל למחציה. מקום שנהגו לחלק את הולדות מיד, חולקין, מקום שנהגו לגדל, יגדלו.
רבן שמעון בן גמליאל אומר, שמין עגל עם אמו וסיח עם אמו. ומפריז על שדהו, ואינו חושש משום רבית:

פרק ה – משנה ו

אין מקבלין צאן ברזל מישראל, מפני שהוא רבית. אבל מקבלין צאן ברזל מן הנכרים, ולווין מהו ומלוין אותן ברבית, וכן בגר תושב.
מלוה ישראל מעותיו של נכרי מדעת הנכרי, אבל לא מדעת ישראל:

בבא מציעא ה:ז – ה:י

פרק ה – משנה ז

אין פוסקין על הפרות עד שיצא השער. (יצא השער, פוסקין, ואף על פי שאין לזה יש לזה). היתה הוא תחלה לקוצרים, פוסק עמו על הגדיש, ועל העביט של ענבים, ועל המעטן של זיתים, ועל הביצים של יוצר, ועל הסיד מששקעו בכבשן. ופוסק עמו על הזבל כל ימות השנה. **רבי יוסי** אומר, אין פוסקין על הזבל אלא אם כן היתה לו זבל באשפה. וחכמים מתירין. ופוסק עמו כשער הגבוה. **רבי יהודה** אומר, אף על פי שלא פסק עמו כשער הגבוה, יכול לומר תן לי כזה, או תן לי מעותי:

פרק ה – משנה ח

מלוה אדם את אריסיו חטים בחטין לזרע, אבל לא לאכל. שהיה **רבן גמליאל** מלוה את אריסיו חטין בחטין לזרע, ביקר והוזלו, או בזול והוקרו, נוטל מהו כשער הזול, ולא מפני שהלכה כן, אלא שרצה להחמיר על עצמו:

פרק ה – משנה ט

לא יאמר אדם לחברו, הלויני כור חטין ואני אתן לך לגרן. אבל אומר לו, הלויני עד שיבא בני, או עד שאמצא מפתח. **והלל** אוסר. וכן היתה **הלל** אומר, לא תלוה אשה כפר לחברתה עד שתעשנו דמים, שמא יוקירו חטים, ונמצאו באות לידי רבית:

פרק ה – משנה י

אומר אדם לחברו, נכש עמי ואנכש עמך, עדר עמי ואעדר עמך, ולא יאמר לו נכש עמי ואעדר עמך, עדר עמי ואנכש עמך. כל ימי גריד, אחד. כל ימי רביעה, אחד. לא יאמר לו חרש עמי בגריד ואני אחרש עמך ברביעה. **רבן גמליאל** אומר, יש רבית מקדמת ויש רבית מאחרת.

כִּיצַד. נָתַן עֵינָיו לַלְוֹת הַיָּמֶנֶה, וְהָיָה מְשַׁלַּח לוֹ וְאָמַר בְּשִׁבִּיל שְׂתַּלְוֶנִי, זֶה
הִיא רַבִּית מְקַדָּמָה. לָזֶה הַיָּמֶנֶה וְהַחֲזִיר לוֹ אֶת מְעוֹתָיו, וְהָיָה מְשַׁלַּח לוֹ
וְאָמַר בְּשִׁבִּיל מְעוֹתֶיךָ שֶׁהָיוּ בְּטָלוֹת אֵצֶלִי, זֶה הִיא רַבִּית מְאַחֶרֶת.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, יֵשׁ רַבִּית דְּבָרִים, לֹא יֹאמַר לוֹ, דַּע כִּי בָּא אִישׁ פְּלוֹנִי
מִמָּקוֹם פְּלוֹנִי:

בבא מציעא היא – ו:ב

פרק ה – משנה יא

וְאֵלּוּ עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. הַמְלוֹה, וְהַלּוֹה, וְהָעֶרֶב, וְהָעֵדִים.
וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, אִף הַסּוֹפֵר. עוֹבְרִים מִשּׁוּם לֹא תִתֵּן (וִיקְרָא כה), וּמִשּׁוּם
בִּלְתִּיקָח מֵאִתּוֹ (שם) וּמִשּׁוּם לֹא תִהְיֶה לוֹ כְּנִשָּׁה (שְׁמוֹת כב) וּמִשּׁוּם לֹא
תִשְׁיַמּוּן עָלָיו נֶשֶׁד (שם) וּמִשּׁוּם וְלִפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכָּשֶׁל וְיִרְאֶת מֵאֲלֶהֱיָךְ
אֲנִי ה' (וִיקְרָא יט):

פרק ו – משנה א

הַשּׁוֹכֵר אֶת הָאֶמְנִין, וְהִטְעוּ זֶה אֶת זֶה, אֵין לָהֶם זֶה עַל זֶה אֶלֶּא תִרְעָמֶת.
שֹׁכֵר אֶת הַחֲמֹר וְאֶת הַקָּדָר לְהַבִּיאַ פְּרִיפְרִין וְחִלְלִים לְכָלֵּה אוֹ לָמֹת,
וּפּוֹעֲלִין לְהַעֲלוֹת פְּשִׁתָּנוּ מִן הַמִּשְׁרָה, וְכָל דָּבָר שֶׁאֵבֵד, וְחִזְרוּ בָּהֶן, מְקוֹם
שֶׁאֵין שָׁם אָדָם, שׁוֹכֵר עֲלֵיהֶן אוֹ מִטְעוֹן:

פרק ו – משנה ב

הַשּׁוֹכֵר אֶת הָאֶמְנִין וְחִזְרוּ בָּהֶן, יָדוּ עַל הַתַּחֲתוֹנָה. אִם בַּעַל הַבֵּית חוֹזֵר בּוֹ,
יָדוּ עַל הַתַּחֲתוֹנָה. כָּל הַמִּשְׁנָה, יָדוּ עַל הַתַּחֲתוֹנָה. וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, יָדוּ עַל
הַתַּחֲתוֹנָה:

פרק ו – משנה ג

הַשּׁוֹכֵר אֶת הַחֲמֹר לְהוֹלִיכָה בָּהֶר וְהוֹלִיכָה בִּבְקָעָה, בִּבְקָעָה וְהוֹלִיכָה בָּהֶר,
אֶפְלוּ זֶה עֶשֶׂר מִילִין וְזֶה עֶשֶׂר מִילִין, וּמִתָּה, חֵיֵב.
הַשּׁוֹכֵר אֶת הַחֲמֹר וְהַבְּרִיקָה, אוֹ שֶׁנַּעֲשִׂית אֲנָגְרִיא, אוֹמֵר לוֹ הֵרִי שְׁלָךְ
לִפְנֵיךְ. מִתָּה אוֹ נִשְׁבְּרָה, חֵיֵב לְהַעֲמִיד לוֹ חֲמֹר.
הַשּׁוֹכֵר אֶת הַחֲמֹר לְהוֹלִיכָה בָּהֶר וְהוֹלִיכָה בִּבְקָעָה, אִם הִחֲלִיקָה, פְּטוֹר,
וְאִם הוֹחֲמָה, חֵיֵב. לְהוֹלִיכָה בִּבְקָעָה וְהוֹלִיכָה בָּהֶר, אִם הִחֲלִיקָה, חֵיֵב,
וְאִם הוֹחֲמָה, פְּטוֹר. אִם מִחֲמַת הַמַּעֲלָה, חֵיֵב:

בבא מציעא ו:ד – ו:ז

פרק ו – משנה ד

השוכר את הפרה לחרש בָּהָר וְחָרֵשׁ בַּבִּקְעָה, אִם נִשְׁבַּר הַקֶּנֶקוֹן, פָּטוּר.
בַּבִּקְעָה וְחָרֵשׁ בָּהָר, אִם נִשְׁבַּר הַקֶּנֶקוֹן, חַיֵּב.
לְדוֹשׁ בַּקֶּטְנִית וְדֹשׁ בַּתְּבוּאָה, פָּטוּר, לְדוֹשׁ בַּתְּבוּאָה וְדֹשׁ בַּקֶּטְנִית, חַיֵּב,
מִפְּנֵי שֶׁהַקֶּטְנִית מִחֻלָּקֶת:

פרק ו – משנה ה

השוכר את החמור להביא עליה חטים והביא עליה שערים, חַיֵּב. תְּבוּאָה
וְהֵבִיא עָלֶיהָ תֵּבֹן, חַיֵּב, מִפְּנֵי שֶׁהִנָּפַח קָשָׁה לְמִשְׁאֹי. לְהֵבִיא לְתֵדָה חֲטִיִּם
וְהֵבִיא לְתֵדָה שְׁעָרִים, פָּטוּר. וְאִם הוֹסִיף עַל מִשְׁאֹו, חַיֵּב.
וְכִמָּה יוֹסִיף עַל מִשְׁאֹו וִיחַא חַיֵּב.
סוּמְכּוּס אוֹמֵר מִשּׁוּם **רַבִּי מֵאִיר**, סָאָה לְגַמֵּל, שְׁלֹשָׁה קָבִין לַחֲמֹור:

פרק ו – משנה ו

כָּל הָאֲמָנִין, שׁוֹמְרֵי שְׂכָר הֵן. וְכֵלָן שְׁאֵמְרוּ, טַל אֶת שְׁלֵדָה וְהֵבִיא מְעוֹת, שׁוֹמֵר
חֲנָם. שְׂמֹר לִי וְאֶשְׁמֹר לָךְ, שׁוֹמֵר שְׂכָר. שְׂמֹר לִי, וְאֶמֶר לוֹ הִנֵּחַ לִפְנֵי, שׁוֹמֵר
חֲנָם:

פרק ו – משנה ז

הַלֹּוֹהוּ עַל הַמִּשְׁכּוֹן, שׁוֹמֵר שְׂכָר. **רַבִּי יְהוּדָה** אוֹמֵר, הַלֹּוֹהוּ מְעוֹת, שׁוֹמֵר
חֲנָם. הַלֹּוֹהוּ פְּרוֹת, שׁוֹמֵר שְׂכָר.
אָבָא שְׂאוּל אוֹמֵר, מִתֵּר אָדָם לְהַשְׁכִּיר מִשְׁכּוֹנוֹ שֶׁל עָנִי לִהְיוֹת פּוֹסֵק עָלָיו
וְהוֹלֵךְ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמִשְׁיב אֲבִידָה:

בבא מציעא ו:ח – ז:ג

פרק ו – משנה ח

המַעֲבִיר חֲבִית מִמָּקוֹם לְמָקוֹם וּשְׁבָרָהּ, בֵּין שׁוֹמֵר חָנָם בֵּין שׁוֹמֵר שְׂכָר, יִשְׁבַּע. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר, זֶה וְזֶה יִשְׁבַּע, וְתַמָּה אֲנִי אִם יְכוּלִין זֶה וְזֶה לִשְׁבַּע:

פרק ז – משנה א

הַשׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֲלִים וְאָמַר לָהֶם לְהִשָּׁכֵם וּלְהַעֲרִיב, מִקּוֹם שֶׁנֶּהְגּוּ שְׁלֹא לְהִשָּׁכֵם וּשְׁלֹא לְהַעֲרִיב, אֵינוֹ רֹשֵׁאי לְכוּפֹן. מִקּוֹם שֶׁנֶּהְגּוּ לְזוֹן, יְזוֹן. לְסַפֵּק בְּמַתִּיקָה, יִסְפֵּק. הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמִּדְיָנָה. מַעֲשֵׂה רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן מַתִּיָּא שֶׁאָמַר לִבְנוֹ, צֵא שְׂכָר לָנוּ פּוֹעֲלִים. הֵלֶךְ וּפָסַק לָהֶם מְזוֹנוֹת. וּכְשֶׁבֵּא אֶצֶל אָבִיו, אָמַר לוֹ, בְּנִי, אֲפֹלוּ אִם אֶתָּה עוֹשֶׂה לָהֶם כְּסַעֲדַת שְׁלָמָה בְּשַׁעֲתוֹ, לֹא יֵצֵאת יָדֶי חוּבַתָּךְ עִמָּהוּ, שֶׁהוּא בְּנִי אֲבִירָהִם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. אֲלֹא עַד שֶׁלֹּא יִתְחִילוּ בַּמִּלָּאכָה צֵא וְאָמַר לָהֶם, עַל מִנַּת שְׂאִין לָכֶם עָלִי אֲלֹא פֶת וְקִטְנִית בְּלִבְדִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר, לֹא הִיא צְרִיף לֹאמֵר, הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמִּדְיָנָה:

פרק ז – משנה ב

וְאִלוּ אוֹכְלִין מִן הַתּוֹרָה. הָעוֹשֶׂה בַּמַּחְבֵּר לְקַרְקַע, בְּשַׁעֲתָה גִמֹּר מִלָּאכָה, וּבִתְלוּשׁ מִן הַקַּרְקַע, עַד שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מִלֵּאכְתּוֹ, בְּדִבֵּר שֶׁגְּדוּלוֹ מִן הָאָרֶץ. וְאִלוּ שְׂאִין אוֹכְלִין. הָעוֹשֶׂה בַּמַּחְבֵּר לְקַרְקַע בְּשַׁעֲתָה שְׂאִין גִּמֹּר מִלָּאכָה, וּבִתְלוּשׁ מִן הַקַּרְקַע מֵאַחַר שֶׁנִּגְמְרָה מִלֵּאכְתּוֹ, וּבְדִבֵּר שְׂאִין גְּדוּלוֹ מִן הָאָרֶץ:

פרק ז – משנה ג

הִיא עוֹשֶׂה בִּידֵיו אֲבֵל לֹא בִּרְגְלָיו, בִּרְגְלָיו אֲבֵל לֹא בִּידֵיו, אֲפֹלוּ בִּכְתָפוֹ, הִיא זֶה אוֹכֵל. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה בִּידֵיו וּבִרְגְלָיו:

בבא מציעא ז:ז – ז:ז

פרק ז – משנה ד

הָיָה עוֹשֶׂה בְּתַאנִּים, לֹא יֹאכַל בְּעֶנְבִּים, בְּעֶנְבִּים, לֹא יֹאכַל בְּתַאנִּים.
אֲבָל מוֹנֵעַ אֶת עַצְמוֹ עַד שְׁמוֹגִיעַ לְמָקוֹם הַיְּפוֹת וְאוֹכֵל.
וְכָלֵן לֹא אָמְרוּ אֶלָּא בְּשַׁעַת מְלָאכָה, אֲבָל מְשׁוּם הָשֵׁב אֲבָדָה לְבַעֲלִים
אָמְרוּ, פּוֹעֲלִים אוֹכְלִין בְּהַלִּיכָתָן מֵאֲמֹן לְאֲמֹן, וּבְחִזְיָרְתָן מִן הַגֵּת, וּבְחִמּוֹר
כְּשֶׁהִיא פּוֹרֶקֶת:

פרק ז – משנה ה

אוֹכֵל פּוֹעֵל קְשׁוּת אֶפְלוּ בְּדִינָר, וְכוֹתֶבֶת אֶפְלוּ בְּדִינָר.
רַבִּי אֱלֵעָזָר חֲסִמָּא אוֹמֵר, לֹא יֹאכַל פּוֹעֵל יֵתֵר עַל שְׁכָרוֹ. **וְחֲכָמִים** מְתִירִין,
אֲבָל מְלַמְּדִין אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה רַעֲבָתָן וַיִּהְיֶה סוֹתֵם אֶת הַפֶּתַח בְּפָנָיו:

פרק ז – משנה ו

קוֹצֵץ אָדָם עַל יְדֵי עַצְמוֹ, עַל יְדֵי בְנוֹ וּבִתּוֹ הַגְּדוֹלִים, עַל יְדֵי עַבְדּוֹ
וְשִׁפְחָתוֹ הַגְּדוֹלִים, עַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי שֵׁשׁ בָּהֶן דָּעִת.
אֲבָל אֵינוֹ קוֹצֵץ עַל יְדֵי בְנוֹ וּבִתּוֹ הַקְּטָנִים, וְלֹא עַל יְדֵי עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ
הַקְּטָנִים, וְלֹא עַל יְדֵי בְהֵמָתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן דָּעִת:

פרק ז – משנה ז

הַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֲלִים לַעֲשׂוֹת בְּנֻטֵּעַ רְבָעִי שְׁלוֹ, הָרִי אֵלָיו לֹא יֹאכְלוּ.
אִם לֹא הוֹדִיעָן, פּוֹדָה וּמֵאֲכִילֵן. נִתְּפָרְסוּ עֲגוּלִין, נִתְּפָתְחוּ חֲבִיטִין, הָרִי
אֵלָיו לֹא יֹאכְלוּ. אִם לֹא הוֹדִיעָן, מְעַשֵּׂר וּמֵאֲכִילֵן:

בבא מציעא ז:ח – ז:יא

פרק ז – משנה ח

שומרי פרות אוכלין מהלכות מדינה, אבל לא מן התורה.
ארבעה שומרין הן. שומר חנם, והשואל, נושא שכר, והשוכר.
שומר חנם נשבע על הכל, והשואל משלם את הכל, ונושא שכר והשוכר
נשבעים על השבועה ועל השבועה ועל המטה, ומשלמין את האבדה ואת
הגנבה:

פרק ז – משנה ט

זאב אחד, אינו אנס, שני זאבים, אנס. **רבי יהודה** אומר, בשעת משלחת
זאבים, אף זאב אחד אנס. שני כלבים, אינו אנס.
ידוע הבבלי אומר משום **רבי מאיר**, מרוח אחת, אינו אנס, משתי
רוחות, אנס. הלסטים, הרי זה אנס.
הארי והדב והנמר והברדלס והנחש, הרי זה אנס. אימתי, בזמן שבאו
מאליהו, אבל אם הוליכו למקום גדודי חיה ולסטים, אינו אנס:

פרק ז – משנה י

מתה כדרךה, הרי זה אנס. סגפה ומתה, אינו אנס. עלתה לראשי צוקין
ונפלה ומתה, הרי זה אנס. העלה לראשי צוקין ונפלה ומתה, אינו אנס.
מתנה שומר חנם להיות פטור משבועה, והשואל להיות פטור מלשלם,
נושא שכר והשוכר להיות פטורין משבועה ומלשלם:

פרק ז – משנה יא

כל המתנה על מה שכתוב בתורה, תנאו בטל. וכל תנאי שיש מעשה
בתחלתו, תנאו בטל. וכל שאפשר לו לקימו בסופו, והתנה עליו מתחלתו,
תנאו קיים:

בבא מציעא ח:א – ח:ד

פרק ח – משנה א

השואל את הפרה ושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה. שאל הבעלים או שכרן, ולאחר כך שאל את הפרה, ומתה, פטור, שנאמר (שמות כב) אם בעליו עמו לא ישלם. אבל שאל את הפרה ואחר כך שאל את הבעלים או שכרן, ומתה, חייב, שנאמר (שם) בעליו אין עמו שלם ישלם:

פרק ח – משנה ב

השואל את הפרה, שאלה חצי היום ושכרה חצי היום, שאלה היום ושכרה למחר, שכר אחת ושאל אחת, ומתה, המשאיל אומר שאולה מתה, ביום שהיתה שאולה מתה, בשעה שהיתה שאולה מתה, והלה אומר איני יודע, חייב. השוכר אומר שכורה מתה, ביום שהיתה שכורה מתה, בשעה שהיתה שכורה מתה, והלה אומר איני יודע, פטור. זה אומר שאולה וזה אומר שכורה, ישבע השוכר ששכורה מתה. זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע, יחלקו:

פרק ח – משנה ג

השואל את הפרה, ושלחה לו ביד בנו, ביד עבדו, ביד שלוחו, או ביד בנו, ביד עבדו, ביד שלוחו של שואל, ומתה, פטור. אמר לו השואל, שלחה לי ביד בני, ביד עבדי, ביד שלוחי, או ביד בנך, ביד עבדך, ביד שלוחך, או שאמר לו המשאיל, הריני משלחה לך ביד בני, ביד עבדי, ביד שלוחי, או ביד בנך, ביד עבדך, ביד שלוחך, ואמר לו השואל, שלח, ושלחה ומתה, חייב. וכן בשעה שמחזירה:

פרק ח – משנה ד

הַמַּחְלִיף פָּרָה בַּחֲמֹר וַיִּלְדָּה, וְכֵן הַמּוֹכֵר שִׁפְחָתוֹ וַיִּלְדָּה, זֶה אוֹמֵר עַד שֶׁלֹּא
מְכַרְתִּי, וְזֶה אוֹמֵר מִשְׁלַקְחָתִי, יִחְלְקוּ. הֵיוּ לוֹ שְׁנֵי עֲבָדִים, אֶחָד גָּדוֹל
וְאֶחָד קָטָן, וְכֵן שְׁתֵּי שָׂדוֹת, אַחַת גְּדוֹלָה וְאַחַת קְטָנָה, הַלּוֹקֵחַ אוֹמֵר גָּדוֹל
לְקַחְתִּי, וְהִלָּה אוֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ, זָכָה בְּגָדוֹל. הַמּוֹכֵר אוֹמֵר קָטָן מְכַרְתִּי,
וְהִלָּה אוֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ, אֵין לוֹ אֶלָּא קָטָן. זֶה אוֹמֵר גָּדוֹל וְזֶה אוֹמֵר קָטָן,
יִשְׁבַּע הַמּוֹכֵר שֶׁהַקָּטָן מָכַר. זֶה אוֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ וְזֶה אוֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ,
יִחְלְקוּ:

בבא מציעא ח:ה – ח:ח

פרק ח – משנה ה

המוכר זיתיו לעצים, ועשו פחות מרביעית לסאה, הרי אלו של בעל הזיתים. עשו רביעית לסאה, זה אומר זיתי גדלו, וזה אומר ארצי גדלה, יחלקו.
שטף נהר זיתיו ונתנם לתוך שדה חברו, זה אומר זיתי גדלו, וזה אומר ארצי גדלה, יחלקו:

פרק ח – משנה ו

המשכיר בית לחברו, בימות הגשמים, אינו יכול להוציאו מן החג ועד הפסח, בימות החמה, שלשים יום. ובפרקים, אחד ימות החמה ואחד ימות הגשמים, שנים עשר חדש. ובחנויות, אחד עירות ואחד פרקים, שנים עשר חדש.
רבן שמעון בן גמליאל אומר, חנות של נחתומים ושל צבעים, שלש שנים:

פרק ח – משנה ז

המשכיר בית לחברו, המשכיר חייב בדלת, בנגר, ובמנעול, ובכל דבר שמעשה אמן. אבל דבר שאינו מעשה אמן, השוכר עושהו.
הזבל, של בעל הבית, ואין לשוכר אלא היוצא מן התנור ומן הכירים בלבד:

פרק ח – משנה ח

המשכיר בית לחברו לשנה, נתעברה השנה, נתעברה לשוכר. השכיר לו לחדשים, נתעברה השנה, נתעברה למשכיר.
מעשה בצפורי באחד ששכר מרחץ מחברו בשנים עשר זהב לשנה, מדינר זהב לחדש, ובא מעשה לפני **רבן שמעון בן גמליאל** ולפני **רבי יוסי**, ואמרו, יחלקו את חדש העבור:

בבא מציעא ח:ט – ט:ג

פרק ח – משנה ט

הַמְשַׁכִּיר בֵּית לַחֲבֵרוֹ וְנָפַל, חָיֵב לְהַעֲמִיד לוֹ בֵּית. הֲיָה קָטָן, לֹא יַעֲשֶׂנוּ גָדוֹל, גָּדוֹל, לֹא יַעֲשֶׂנוּ קָטָן. אֶחָד, לֹא יַעֲשֶׂנוּ שְׁנַיִם, שְׁנַיִם, לֹא יַעֲשֶׂנוּ אֶחָד. לֹא יַפְחֹת מֵהַחֲלוּנוֹת וְלֹא יוֹסִיף עָלֵיהֶן, אֶלֶּא מִדַּעַת שְׁנֵיהֶם:

פרק ט – משנה א

הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מִחֲבֵרוֹ, מְקוֹם שֶׁנִּהְיָ לְקָצֵר, יִקְצֹר, לַעֲקֹר, יַעֲקֹר, לַחֲרֹשׁ אַחֲרָיו, יַחֲרֹשׁ. הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה.
כָּשֶׁם שֶׁחֹלְקִין בְּתִבּוּאָה, כִּדְ חֹלְקִין בְּתִבּוֹ וּבִקְשׁ. כָּשֶׁם שֶׁחֹלְקִין בִּיָּזוֹ, כִּדְ חֹלְקִין בְּזִמּוּרוֹת וּבִקְנִיָּם. וּשְׁנֵיהֶם מְסַפְּקִין אֶת הַקְּנִיָּם:

פרק ט – משנה ב

הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מִחֲבֵרוֹ, וְהִיא בֵּית הַשְּׁלָחִין אוֹ בֵּית הָאֵילָן, יִבֹּשׁ הַמַּעֲיָן וְנִקְצַץ הָאֵילָן, אֵינוֹ מְנַפֵּה לוֹ מִן חֲכוּרוֹ.
אִם אָמַר לוֹ חֶכֶר לִי שָׂדֶה בֵּית הַשְּׁלָחִין זֶה אוֹ שָׂדֶה בֵּית הָאֵילָן זֶה, יִבֹּשׁ הַמַּעֲיָן וְנִקְצַץ הָאֵילָן, מְנַפֵּה לוֹ מִן חֲכוּרוֹ:

פרק ט – משנה ג

הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מִחֲבֵרוֹ וְהוֹבִירָהּ, שָׁמִין אוֹתָהּ כְּמָה רְאוּיָהּ לַעֲשׂוֹת וְנוֹתֵן לוֹ, שֶׁכֵּד כּוֹתֵב לוֹ, אִם אוֹבִיר וְלֹא אַעֲבִיד, אֲשֶׁלֶם בְּמִיטְבָּא:

בבא מציעא ט:ד – ט:ז

פרק ט – משנה ד

המקבל שדה מחברו ולא רצה לנכש, ואמר לו מה אכפת לך, הואיל ואני נותן לך חכורה, אין שומעין לו, מפני שיכול לומר לו, למחר אתה יוצא ממונה, ומעלה לפני עשבים:

פרק ט – משנה ה

המקבל שדה מחברו ולא עשתה, אם יש בה כדי להעמיד כרי, חייב לטפל בה. אמר רבי יהודה, מה קצבה בכרי. אלא אם יש בה כדי נפילה:

פרק ט – משנה ו

המקבל שדה מחברו ואכלה חגב או נשדפה, אם מפת מדינה היא, מנפה לו מן חכורו, אם אינו מפת מדינה, אינו מנפה לו מן חכורו. רבי יהודה אומר, אם קבלה הימנו במעות, בין כך ובין כך אינו מנפה לו מחכורו:

פרק ט – משנה ז

המקבל שדה מחברו בעשרה פור חטים לשנה, לקתה, נותן לו מתוקה. היו חטיה יפות, לא יאמר לו הריני לוקח מן השוק, אלא נותן לו מתוקה:

בבא מציעא ט:ח – ט:יא

פרק ט – משנה ח

המקביל שדה מחברו לזרעה שערים, לא יזרעה חטים, חטים, יזרעה
שערים. רבן שמעון בן גמליאל אוסר.
תבואה, לא יזרעה קטנית, קטנית, יזרעה תבואה.
רבן שמעון בן גמליאל אוסר:

פרק ט – משנה ט

המקביל שדה מחברו לשנים מעטות, לא יזרעה פשתן, ואין לו בקורת
שקמה. קבלה הימנו לשבע שנים, שנה ראשונה יזרעה פשתן, ויש לו
בקורת שקמה:

פרק ט – משנה י

המקביל שדה מחברו לשבוע אחת בשבע מאות זוז, השביעית מן המניין.
קבלה הימנו שבע שנים בשבע מאות זוז, אין השביעית מן המניין:

פרק ט – משנה יא

שכיר יום גובה כל הלילה, שכיר לילה גובה כל היום, שכיר שעות גובה
כל הלילה וכל היום. שכיר שבת, שכיר חדש, שכיר שנה, שכיר שבוע,
יצא ביום, גובה כל היום, יצא בלילה, גובה כל הלילה וכל היום:

בבא מציעא ט"ב – י"ב

פרק ט – משנה יב

אֶחָד שֹׁכֵר אָדָם וְאֶחָד שֹׁכֵר בְּהֵמָה וְאֶחָד שֹׁכֵר כְּלִים, יֵשׁ בּוֹ מְשֹׁם (דברים כד) בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׁכָרוֹ, וְיֵשׁ בּוֹ מְשֹׁם (ויקרא יט) לֹא תִלֵּן פְּעֻלַּת שֹׁכִיר אֶתְּךָ עַד בֹּקֶר. אִימָתִי, בְּזִמְנֵן שֶׁתִּבְעֵן, לֹא תִבְעֵן, אִינוֹ עוֹבֵר עָלֶינוּ. הַמָּחֶהוּ אֶצֶל חֲנוּנִי אוֹ אֶצֶל שְׁלַחֲנִי, אִינוֹ עוֹבֵר עָלֶינוּ. שֹׁכִיר, בְּזִמְנֵן נִשְׁבַּע וְנוֹטֵל, עֹבֵר זִמְנֵן אִינוֹ נִשְׁבַּע וְנוֹטֵל. אִם יֵשׁ עֲדִים שֶׁתִּבְעֵן, הֲרִי זֶה נִשְׁבַּע וְנוֹטֵל. גֵּר תוֹשֵׁב יֵשׁ בּוֹ מְשֹׁם בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׁכָרוֹ, וְאִין בּוֹ מְשֹׁם לֹא תִלֵּן פְּעֻלַּת שֹׁכִיר אֶתְּךָ עַד בֹּקֶר:

פרק ט – משנה יג

הַמְלוֹהֶה אֶת חֲבֵרוֹ, לֹא יִמְשַׁכְּנֵנוּ אֶלָּא בְּבֵית דִּין, וְלֹא יִכְנֹס לְבֵיתוֹ לְטַל מִשְׁכּוֹנוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר (דברים כד) בַּחוּץ תַּעֲמֹד. הָיוּ לוֹ שְׁנֵי כְלִים, נוֹטֵל אֶחָד וּמַנִּיחַ אֶחָד, וּמַחְזִיר אֶת הַכֶּר בַּלֵּילָה וְאֶת הַמַּחְרָשָׁה בַּיּוֹם. וְאִם מוֹת, אִינוֹ מַחְזִיר לְיוֹרְשָׁיו. **רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל** אוֹמֵר, אִף לַעֲצָמוֹ אִינוֹ מַחְזִיר אֶלָּא עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם, וּמִשְׁלֹשִׁים יוֹם וְלֵהֲלֹן מוֹכְרוֹ בְּבֵית דִּין. אֲלֻמָּנָה, בֵּין שֶׁהִיא עֲנִיָּה בֵּין שֶׁהִיא עֲשִׂירָה, אִין מִמְשַׁכְּנִין אוֹתָהּ, שֶׁנֶּאֱמָר (דברים כד) וְלֹא תַחֲבֹל בְּגֵד אֲלֻמָּנָה. הַחוֹבֵל אֶת הָרִחִים, עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה, וְחֵיב מְשֹׁם שְׁנֵי כְלִים, שֶׁנֶּאֱמָר (שם) לֹא יַחֲבֹל רִחִים וְרִכָּב. וְלֹא רִחִים וְרִכָּב בְּלִבָּד אֶמְרוּ, אֶלָּא כָּל דָּבָר שֶׁעוֹשִׂין בּוֹ אֶכֶל נֶפֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמָר (דברים כד) כִּי נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל:

פרק י – משנה א

הַבֵּית וְהָעֲלִיָּה שֶׁל שְׁנַיִם שֶׁנִּפְּלוּ, שְׁנֵיהֶם חוֹלְקִים בְּעֲצִים וּבְאֲבָנִים וּבְעֶפֶר, וְרוֹאִים אִילּוּ אֲבָנִים הָרְאוּיוֹת לְהִשְׁתַּבֵּר. אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶן מִכִּיר מִקְצַת אֲבָנָיו, נוֹטֵל וְעוֹלוֹת לוֹ מִן הַחֲשִׁבוֹן:

פרק י – משנה ב

הַבַּיִת וְהָעֵלְיָה שֶׁל שְׁנַיִם, נִפְחָתָה הָעֵלְיָה וְאִין בַּעַל הַבַּיִת רוֹצֶה לְתַקֵּן, הָרִי
בַּעַל הָעֵלְיָה יוֹרֵד וְדֹר לְמִטָּה, עַד שִׁיתֵּקוּ לוֹ אֶת הָעֵלְיָה. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר,
הַתַּחֲתוֹן נוֹתֵן אֶת הַתְּקָרָה, וְהָעֵלְיוֹן אֶת הַמַּעֲזִיבָה:

בבא מציעא יג – יו

פרק י – משנה ג

הבית והעליה של שנים שנפלו, אמר בעל העליה לבעל הבית לבנות, והוא אינו רוצה לבנות, הרי בעל העליה בונה את הבית ודר בתוכו עד שיתן לו את יציאותיו. רבי יהודה אומר, אף זה דר בתוך של חברו, צריך להעלות לו שכר, אלא בעל העליה בונה את הבית ואת העליה ומקרה את העליה, ויושב בבית עד שיתן לו את יציאותיו:

פרק י – משנה ד

וכן בית הבד שהוא בנוי בסלע, וגנה אחת על גביו, ונפחת, הרי בעל הגנה יורד וזורע למטה עד שיעשה לבית בדו כפין. הכתל והאילן שנפלו לרשות הרבים והזיקו, פטור מלשלם. נתנו לו זמן לקץ את האילן ולסתור את הכתל, ונפלו בתוך הזמן, פטור, לאחר הזמן, חייב:

פרק י – משנה ה

מי שהיה כתלו סמוך לגנת חברו ונפל, ואמר לו פנה אבניך, ואמר לו הגיעוד, אין שומעין לו. משקבל עליו אמר לו הילך את יציאותיך ואני אטל את שלי, אין שומעין לו. השוכר את הפועל לעשות עמו בתבן ובקש, ואמר לו תן לי שכרי, ואמר לו טל מה שעשית בשכרך, אין שומעין לו. משקבל עליו ואמר לו הילך שכרך ואני אטל את שלי, אין שומעין לו. המוציא זבל לרשות הרבים, המוציא מוציא זה מוזבל מוזבל. אין שורין טיט ברשות הרבים, ואין לובנים לבנים. אבל גובלין טיט ברשות הרבים, אבל לא לבנים. הבונה ברשות הרבים, המביא אבנים מביא והבונה בונה. ואם הזיק, משלם מה שהזיק. רבן שמעון בן גמליאל אומר, אף מתקן הוא את מלאכתו לפני שלשים יום:

פרק י – משנה ו

שְׁתֵּי גִּנּוֹת זֶה עַל גֵּב זֶה וְהִירָק בֵּינֵתִים, רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר, שֶׁל עֲלִיּוֹן.
רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, שֶׁל תַּחְתּוֹן. אָמַר רַבִּי מֵאִיר, אִם יִרְצֶה הָעֲלִיּוֹן לִקַּח אֶת
עֶפְרוֹ אֵין כָּאֵן יֶרֶק.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם יִרְצֶה הַתַּחְתּוֹן לְמַלְאוֹת אֶת גִּנּוֹתוֹ אֵין כָּאֵן יֶרֶק. אָמַר
רַבִּי מֵאִיר, מֵאַחֵר שִׁשְׁנֵיהֶן יְכוּלִין לְמַחוֹת זֶה עַל זֶה, רוֹאִין מֵהֵיכָן יֶרֶק זֶה
חֵי.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כֹּל שֶׁהָעֲלִיּוֹן יְכוּל לִפְשֹׁט אֶת יָדוֹ וְלִטֹּל, הֵרִי הוּא שָׁלוֹ,
וְהַשְּׂאֵר שֶׁל תַּחְתּוֹן: